

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:	Felélős szerkesztő:	Laptulajdonos és kiadó:	Kéziratokat nem adunk vissza.
Egész évre 8 K	OSZESZLY M. VICTOR.	BALKÁNYI ERNŐ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi
Fél évre 4 "	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.		Ernő könyvkereskedésében Alsólendva.
Negyed évre 2 "			A nyiltér sora egy korona.
Egyes szám ára 20 fillér.			

Az alsólendvai járás kettéválasztása.

Zalabaksa, vagy Belatinc?!

Irta: ZRINYI KÁROLY, belatinci plebános.

I.

Zalavármegyében az alsólendvai járás egy területre, mint lakosságra nézve a legnagyobb; adminisztrálása a legnehezebb, hogy ne mondjam: legkényesebb. Óriási területen az 1900-iki népszámlálási adatok szerint 48.959 lakós élt, e szám az elmúlt 10—12 év alatt jócskán fölszaporodott. A központi statisztikai hivataltól beszerzett adatok alapján még azon jegyzőségekben is, amelyekből enomisan nagy a kivándorlás, 1900. óta 771 volt a lélekszám-szaporodás, úgy, hogy nagyítás nélkül állítható, miszerint az alsólendvai járásban jelenleg 52—53.000 polgártárs lakik. Bizony ez nagy szám, ekkora járásnak az igazgatása kissé nehézkes. Épp ezért mondhatjuk, hogy köz-szükségletet fejez ki az a mozgalom, mely e nagy járás két községében, az Alsólendvától 18 kilométernyire fekvő Zalabaksán és a 23 km. távol fekvő Belatinccon indult meg a járás szétválasztására és új főszolgabírói székhely alakítására.

Tudom, hogy sok polgártársnak nincs inyére, nem tetszik az új járás gondolata, tervezése. Legelőszörban Alsólendva nagy-község ellenezhetné, mert bizony ez a szépen fejlődő vidéki emporium sokat fog veszíteni a szétválasztás által úgy anyagiakban, mint kereskedelmi és forgalmi tekintetekben egyaránt. De sórványosan ellenző véleményeket lehet hallani úgy Zalabaksán, mint Belatinccon s e községek közvetlen környékén élő maradi polgárok részéről is. Morognak, duruzsolnak ugy magukban, a bajuszuk alatt: minek ide, vagy oda új főszolgabírói járás? hogy nyakunkon üljön a főszolgabíró?; hogy még több gondot, dolgot fordítsunk a köz-igazgatási rendszabályok szigorú betartására, a közrendészeti és közegészségügyi rendelkezések foganatosítására? stb. stb.

Egy közismert alak, a régi glédából való öreg bácsi például úgy érvel polgártársai előtt az új járás szervezése ellen, hogy ha az új főszolgabíró itt közelünkben lesz, "több lesz a stróff."

Hiszen épp az, ami miatt a kevésbé rendes, a kevésbé rendszerető polgártárs tiltakozik az új járás felállításá ellen, — vezet a komolyabban gondolkozó polgárokat az új járás szervezésének mozgalmában; hogy legyen nagyobb felügyelet, hogy legyen közvetlenebb az igazgatás, hogy legyen rend stb.

40—50 év még egy járás életében is nagy kort jelent. Ezen idő alatt a lakosság óriási módon megszorodott, majd hogy

meg nem kétszereződött. Ami negyven évvel ezelőtt, a járasok új beosztásakor, jó volt, az ma, 40 év elmúltával talán már megaladot állapont s talán a köznek ártalma nélkül fönn sem tartható.

Az alsólendvai járás 78 községében jelenleg 53.000 lakóst számlál. Ekkora tömeget a lakosságnak egy központból igazgatni úgy, hogy a polgártársat 20—25, sőt 30 klmnyiről beidézzük, hogy ez egy napon 40—50—60 klmnyi utat legyen kénytelen megtenni némi kis kihágásért, talán már mégsem való a XX-ik századba. Ez ember-telenség, vagy legalább is emberkinzás! Az idő pénz, az energia vagyon. Mennyi időt mulaszt így a polgárember, mennyire elfárad, mennyi energia veszik kárba s pusztul ennek következtében a közvagyonosodás.

Miért ne segítenék ezen, — mert segíteni kell és lehet is! Hogy szükséges az új járás szervezése, kitünik már abból is, hogy Belatinc község már évekkel ezelőtt felterjesztette ez irányú óhaját a belügy-miniszterhez s ujabban Belatincsal együtt Zalabaksa is felszínre dobta annak keresztül-vitelét. — Hogy melyiké legyen a győzelmű palma? Videant consules! Győzzön a magasabb szempontú köz-szükséglet! (Majd erről bővebben a következő számban szölok.)

Nézzük most azt, hogy miből s hogyan volna alakítandó az új járás? Hány lakóssal s mennyiben volna könnyítve az alsólendvai járasban?

Zalabaksa az alsólendvai járásból kikapcsolná a baksai, csesztregi, szentgyörgyvölgyi és reszneki körjegyzőségeket 11,560 lakóssal; e lélekszámot azonban maguk is keveselvény, átrándulnak a zalaegerszegi és novai járasokba kölcsönkérni s az előbbiből a zalalövői körjegyzőséget 3049 lakóssal, az utóbbiból a lentii körjegyzőséget 3114 lakóssal akarják a felállítandó új járáshoz csatoltatni. Így is csak 17,723 lakóst tudnának összehozni, az 1900-iki statisztikai adatok alapján számítva. S ha a novai járásból kikapcsoltatna a lentii körjegyzőség, úgy az eddig is csak 21,111 lelket számláló novai járasban maradna 17,997 lakós. Egy járás fenntartásának pénzbeli összegét 25.000 koronára becsulvény, e kettő, a novai és zalabaksai járás — 31,440 lélekszámmal — keresek 50,000 koronába kerülne. Pedig talán a pénz nem az utolsó dolog ebben az ügyben!

A zalalövői körjegyzőség aigha köszönné meg, ha az egerszegi járásból kikapcsolnák és az új baksai járásba csatolnák. Zalaegerszeg helyett Baksa! Risum teneatis!

Senmi előny, csupa hátrány, s még nem is volna közelebb a székhelyük. S ha pedig kiépül a zalaegerszeg—zalalövői vasutvonal, úgy akkor még több kára támadna a zalalövői körjegyzőségnek, ha Zalabaksához és nem Zalaegerszeghez tartoznék közgazgatásilag. Természetes utirányából kitérítetnék s anyagi veszteségben is volna része!

Zalabaksa tehát csak két más járásból kikapcsolandó 2 körjegyzőség utján hozhatna össze 17 ezeren felül egynehány lakóst. Az alsólendvai 48,959 lelket számláló járásból csak 11,560 lelket vinne ki 23 községgel, úgy, hogy maradna még az alsólendvai járásban 55 község 37,399 lakóssal. Nagy területtel, de kevés lélekszámmal fogyna meg az alsólendvai járás.

Arról ne is beszéljünk, ami nincs. Zalabaksán pedig nincs se csendőrség, se finác, se orvos, se patika, se takarékpénztár, se plebánia. Szép egy járási székhely volna az olyan hely, ahonnan karavánként vonulna be a járás fejének élén az egész tiszti személyzet pl. Ófelsége születésének napján egy kisebb község falusi templomába a köteles istentiszteletre!

Csendőrség, pénzügyőrség, orvos, patika és takarékpénztár pedig egy járási székhelynek szükséges kellei, előfeltételei, — legalább szerény véleményem szerint.

Ezzel szemben hogy áll Belatinc? Hány községgel, mennyi lakóssal könnyítené meg az alsólendvai járás igazgatását? Kellene-e bármít is és bárhonnai is kölcsönkérni, kikapcsolni, hogy egy új — Zalavármegyében nem is a legkisebb — járás felállíthatassék? Kell-e Belatincnak, hogy méltó székhelye legyen egy új járásnak, valamit is in "petto" reménybeli kilátásba helyezni, beígérni, — hogy majdan, időmúltával az is meglesz, — aminek pedig előfeltételeként már meg kellene lenni?!

Belatinc székhellyel az új járás tisztán az alsólendvai járásból alakulna. Ide tartoznék a belatinci, murabarati, bagonyai, bántornyai, zorkóházai és cserföldi körjegyzőség. Tehát hat körjegyzőség 27 községgel, mintegy 15 majorrall s 21,092 lakóssal, az 1900-iki népszámlálás adatai alapján. Maradna tehát az alsólendvai járásban 51 község 27,000 lélekkel abban az esetben, ha Belatinc leend az új járási székhely; ha pedig Zalabaksa nyerné el a székhelyet, az alsólendvai járásban maradna még 55 község 37,399 lakóssal.

Belatinc predestinálva van egy ideális járási székhelynek, mert a hozzácsatolandó legtávolabbi község is alig van valamivel a tiz kilométeren túl s van neki kör- és uradalmi orvosa, patikája, van csendőrsége, pénzügyőrsége, van élénk forgalmu takarékpénztára, naponta hat indító és érkező postája, távirádája, gőzmalma, élénk kereskedelme, szép katedrálisnak beillő temploma stb., stb.

Hogyan dolgoznak másutt a magyar kultúra érdekében?

A Közművelődési Egyesület figyelmébe.

Békésvármegye Központi Közművelődési Bizottságának 1911—1912. évi kulturális működéséről — ügyvivő titkára, Pál Ernő orosházi áll. polg. iskolai tanár most teszi közzé gondjával összeállított jelentését, — melyet a bizottságnak egy évi eredményes munkájáról beszámol. A terjedelmes jelentés azzal a sokoldalú kulturális munkával részletesen foglalkozik, melyet a bizottság a népművelés érdekében fennállásának nyolcadik évében végzett. Az előadások Békésvármegye lakosainak szellemi igényeire mérten általános és gazdasági szakirányúak voltak. Az általános irányúak kiterjedtek az ismeretek és tudományok összes ágaira. A gazdasági szakelőadásoknál különös tekintettel volt az alföldi viszonyoknak megfelelő gazdasági ágak gyakorlati ismertetésére. Kulturális feladatát jó és hasznos könyvek — az egyes előadások népszerű nyomtatványainak, füzeteinek kiosztásával is igyekezett szolgálni a bizottság. Ugy az általános, mint a gazdasági szakirányú előadások népszerűsítésének egyik legfőbb eszköze volt a vetített előadás. Három vetítő-készülék állott a bizottság rendelkezésére. Békésvármegye területén ez év folyamán a Közművelődési bizottság 31 községben 208 általános, 149 gazdasági szakirányú s így összesen: 357 előadást tartott; az előadásokat összesen: 80.969 felnőtt egyén hallgatta végig. Az előadások iránt legnagyobb érdeklődés nyilvánult Orosházán, hol a 28 előadást: 18.712 egyén hallgatta, Orosháza külterületén 68 előadást 13.790, a békéscsabai 20 előadást 7370, a szeghalmi 24 előadást 6410, a mezőberényi 20 előadást 5876, az endrődi 9 előadást 5235, a szarvasi 20 előadást 3494, a gyomai 11 előadást 2917, a pusztaföldvári 12 előadást 2457, a békési 20 előadást 2305, a tótkomlósi 6 előadást 1470, a vészli 12 előadást 1465, a nagyszénási 13 előadást 1200; a többi helyen levő előadások hallgatóinak száma 840—85 között váltakozik. A 357 előadás tudományágak szerint a következőképpen oszlott meg: Történelmi előadás volt 40, irodalmi 20, művelődéstörténelmi 32, földrajzi 24, utirajzi 13, természet-tani 8, természetrajzi 4, vegytani 3, neveléstani 4, egészségügyi 15, jogi 4, hadügyi 4, ipari 15, társadalomtudományi 19, műkertészeti 3, gazdasági előadás: 149. Ez adatok tiszta képét mutatják a közművelődési bizottság élénk tevékenységének. A bizottság f. évi július 3-án Gyulán, a vármegyéhez hivatalos helyiségében Ambrus Sándor alispán elnökle mellett tárgyalta a titkári jelentést s az elfogadta. Rövid négy esztendő alatti a Békésvármegyei Központi Közművelődési Bizottság ügyvezető-titkára, Pál Ernő áll. polg. isk. tanár szervező- és irányító közreműködése mellett az egész vármegyére kiterjedőleg oly nagyarányú kulturális munkát végzett s munkájával oly fényes eredményt ért el, mely az Országos Szabadoktatási Tanács figyelmét is magára vonta; leiratában mintaszerűen s más vármegyék törvényhatóságai részére példát adónak jelentette ki a bizottság szervezését és munkásságát.

Igy dolgoznak másutt a magyar kultúra érdekében. S nálunk, a vendvidéken? Sehogyan. Van egy egyesületünk, a Zalavármegyei Közművelődési Egyesület, amelynek az volna a hivatása, hogy dolgozzék, de ez alszik. Régóta, mélyen alszik. Csak akkor nem alszik, amikor tagdíjat kell szedni. Akkor ébren van és szedi a tagdíjakat.

Az alatt pedig a vendvidéken furcsa dolgok történnek. Lángszavú pánszláv agitátorok járnak a vidéket és a magyarság ellen izgatják a népet. Maszlagos, szent iratokkal, nyomtatott betűk huzagsaival fertőzik meg ennek a derék népnek a lelkét. Ki felelős mindezekért?

Borzasztó dolgok mennek itt végbe az alatt, amíg a hatóság s a Közműv. Egyesület alszik. Mi ezt mind megirtuk, mi erre mind felhivtuk a figyelmet. Falra borsót hánytunk. Majd hogy ha már lángra lobban felettünk a ház, majd ha már késő lesz: felébrednek azok, akiknek mindig ébren kelene lenniök. Csak hogy akkor már minden hiába. Vigyázzunk!

Viszik a cigányok gyermekeit.

Megható jelenetek a városközi udvaron.

— Cigányriport. —

Vasárnap reggel — napsütéses, meleg nyári reggel — nagy volt a sirás, rivás a városközi utcáiban s az udvaron abban a sötét, toprongyos cigánytáborban, amelyet mintegy 15 nappal ezelőtt internáltak be valahonnan Csesztreg környékéről csavargásért, koldulásért, vagy miért a városi köterba. Az elfogott és 15 napig fogva tartott cigánycsaládok — kapuciner-arcu, sötétszemű cigányanyák és morcnézű, Krisztusfejű, toprongyos cigányapák — gyermekeiket szedték el vasárnap reggel a keményszivű, kakastollas csendőrök, hogy felsőbb utasításra a szombathelyi gyermekmenhelyre szállítsák őket.

Az emberi szempontból kegyetlen aktusnak csak néhányan voltak tanúi. Mikor az egyik rendőr kívülről felnyitotta a dutyik ajtaját s beszélt abba a két, csaknem földalatti, erősen dohszaga, csupán egy-egy széles deszkapriccsal és rozoga pléhálvával díszített, nedves helyiségbe. Összeszorult a szívem. Az emberi nyomorúságnak borzasztó képét láttam abban a Gorkijii jelenetben, ami ott a szemem elé tárult. A középkor börtönei, vagy Nero császár híres földalatti katakombái lehettek csak ilyenek. Aztán nyolc kócos, öklönyi, catatos ruhájú, piszkos cigánypuré tipegett nagy félénken elő. Mint mikor odahaza nálunk a kismaeszkák hívó szóra előbujnak a „kamin”-lyukból. Már tudják, mire való a mai korai félkelés. Mögöttük az „öregek” is megmozdulnak. Nemelyike már felöltözködve várta a bucsu percét, talán el sem aludt az éjjel, mások még neglizséiben tápázkodnak a kemény pircsen, de mindegyik azzal a szomorú kétségbeeséssel az arcán, amit csak azok az apák, anyák érezhetnek, akikről erőszakkal veszik el a gyermeküket. Valami tompa moraj, talán a lélek egy halk jajkiáltása, hagyja el az ajkukat, mikor a nyolc füstös kis cigányporonty kitépet a folyosóra, onnan az udvarra, és mind a nyolc megáll katonás glédában a fal mellett.

A cigányban, a cigányanyában és apában is van érzés, emberi érzés, és ennek nagyszerű példáját láttam ott, vasárnap reggel.

Egy fiatal, olajarcu, csaknem csinosnak mondható menyecske, akinek a balkézről ura valami kis fejbeközlésért az egerségi nagyházból pusztítja a rabkenyeret, sirva borul kis kékszemű, ártatlan-arcu gyermekére, öleli, csokolja, simogatja, úgy bucsuzik tőle. Közben hangosan jajgatva könyörög:

— Ne vigyék el az én drága gyönyörűségemet, ne vigyék el!

Erőszakkal kellett elvenni tőle a gyermeket. Odébb egy sötétarcu, Krisztusfejű férfi támaszkodik a falnak. A kezei ökölbe vannak szorítva, a szeme villámot szór és merően nézi maga előtt a földet. Neki két gyermekét viszik el a „kakastollasok.” Odamegyek hozzá. Megszólított. Vigasztalni próbálom. Elfördítja a fejét. Nem felel. Jobban szemügyre veszem. Akkor látom, hogy két nehéz könyvespál ül a szeme alatt, a fekete, borostás arcán.

A többiek is mind szomorúak, könnyesek, panaszosak. Az asszonyok abjagatva sirnak, úgy kell csitítani őket. Megkérdezem az egyik hivatalos közeget: micsoda embertelen cselekedet a cigánykérdést gyermekrablással akarni megoldani.

— Hja, nekünk teljesíteni kell a parancsot, — magyarázta. — A törvény pedig azt parancsolja, hogy azoknak a cigányszülőeknek a gyermekeit, akik nincsenek törvényesen megesküdvé s akik többször voltak büntelve, el kell szedni és gyermekmenhelyre kell küldeni őket.

Nyolc kis cigányfattyut ért ez a sors vasárnap. Nyolc egészséges, maszatos, mezítalbas, rongyos kölyök olyan egykedvűen, olyan érthetetlen csodálkózással bámulta a siró, jajgató, vagy káromkodó anyákat, apákat, mintha nem is örökül volna szó ebben a szomorú, de — nem tehetek róla, én úgy találok — embertelen aktusban. Megnézem az óramat. Sietni kell, husz perc múlva indul a vonat.

— Menjünk! — hangzik harsányan. Az egyik pöttöm gyermek még odaugrik hozzám és elkéri a cigarettám végét. Mohón szívja. Régen szívta és tudja ég, mikor lesz benne megint módja.

Aztán megindulnak. Csak most kezdődik az igazi sirás, jajgatás. Láttam, amint egy anya erőszakkal akarta ott tar-

tani a gyermekét, a másik a kis leánykája után akart futni, hogy még egyszer megölelje. A Krisztusfejű, sötétarcu férfi — jól láttam — felemelte az öklét és nagy, borzasztó átkot mondott azokra, akik üldözik a szegény cigányokat. S egy percre, de csak egy percre elkomolyodott a kis, nyolc-talpu rongyos csapat arca is, mikor egy rendőr felügyelete alatt hangtalanul, némán megindultak ki az állomásra, a vonatához, amely egy új élet felé, a tisztességes, bünyözés nélküli élet felé szállítja őket.

Vajh fog-e az ő bűnre hajló lelkükön a jó szó, a szép szó, amely a társadalom számára hasznos, tevékeny polgárokat igyekszik faragni belőlük, vagy felülkerekedik bennük az átkos cigányvér és lesznek olyan országot, világot járó szegényei a XX-ik századnak, mint anyáik s apáik?!

(o.)

Esetek.

— Állandó rovat. —

A káros menyecske. — Okos beszéd. — A kisbíró dobol. — Ez megjárta. — Vasártéri jelenet.

Kék is, meg piros is volt annak a menyecskének az orcája, aki tegnap szörnyen fenekedett a férjére a helybeli csendőrsőrn, az őrmester előtt:

— Nagyon megvert az uram egy kis pletyka miatt, — panasolta feindulva.

— Hát aztán azt akarja, hogy becsmukjuk érte?

— Nem én, kérem; hanem csak azt akarom, hogy hivassák ide s mondják meg neki, hogy ha még egyszer hozzám nyúl, úgy képen töriül, hogy az eget brúgnak nézi.

— Nem kell azt mondani lelkem, hanem meg kell tenni, — mondta az őrmester tréfásan a károskodó menyecskének.

Az asszonynak sem kellett több. Nagy dirrel-durrall elsiett a csendőrségre. Egy óra múlva visszakerül, amegy katonásan összevágja a gyenge bokáját s nagy hangon megszólal:

— Jelentem alásnan a járásőrmester urnak, megtörtént!...

Egyik helybeli ügyvédnek — kért, hogy a neve nélkül írjam meg az esetét — nemrégén valami hivatalos ügyben dolga akadt egy járásbeli községben. Bérkocsit hoztatott, kialakudta az árat, felült rá és elindultak.

Gáborjánháza táján egyszerre megeredett az eső; kezdetben csak lassan, de később mind sürribben hullt az lsten áldása. Az ügyvéd egyszer csak észreveszi, hogy a háta mögött, a tetőn keresztül befolyik az eső s a kabátja már csurom viz lett. Dühösen kiált rá a kocsisra:

— Hé, mindig be szokott esni az eső a kocsiba?!

— Dehogy kérem, — nevetett a bajusza alatt a kocsis, — csak amikor az eső esik!

Egyik lendvajárási községben nemrég ki-dobolta a kisbíró, hogy csak korona és fillérekben szabad számítani, a forint meg krajcár már nem gilt. A hirdetmény szóról-szóra így hangzott:

— Hirdetmény! Közhírré tétetik először, miszerint a forint-krajcár számítás a mai naptól fogva tiltatik; csak korona-állérekben szabad számolni, aki ez ellen vét, kihágást követ el és ötven forint pénzbírságra ítéltetik... Másodsor: Salamon Jóskánál a marhahus kiőja hetven krajcár!

A következő kis esetet a helybeli vasúti állomáson figyeltem meg:

Egy antiscimitaságról ismeretes uriember, kezében utazóiskával és pléddel, megjelenik az állomáson. Jobbra néz, balra néz, látni rajta, hogy nem akar „akárhova” beszállni, válogat a kupekban.

Egyszerre arra megy a kalauz, azt megfogja és erősen racscolva azt mondja:

— Adjon nekem egy olyan kupét, amelyikben nincs — zsidó.

A kalauz (véletlenül ő is zsidó volt) nagyot bámul a furcsa kívánság hallatára, de aztán csakhamar kiderül az arca és int az uriembernek, hogy menjen utána. Egyszerre megáll és rámutatva egyik kocsira, így szól:

— Tessék oda beszállni, abban biztosan nincs!

A kocsí, amelyre a kalauz rámutatott, sertészállító kocsí volt.

Tableau. Az antiszemita ur leforrázva sietett egy második osztályú kocsi felé. Többé nem kérdezett a kalautzóit semmit.

*

A vásártéren megvételre kínálja a cigány a lovat.

— Aztán jó-e a lovad, cigány? — kérdezi tőle az egyik magyar.

— Jó bizony, — feleli amaz.

A magyar gondol egyet.

— Egy ezüst forintot kapsz cigány, ha megmondod, mi a baja ennek a lónak!

A cigány erre rákezdi:

— Hát bizony, egy kis baja van neki. Ha felfelé megy, tolni kell; ha lefelé megy, húzni kell...

— És ha egyenes uton megy?

— Akkor vezetni kell!

A magyar csodálkozva kérdezi:

— Hát akkor mikor lehet rátenni?

— Amikor eszik, — feleli a cigány s egykedvűen szivja tovább a pipáját.

Gyűjtötte: MIKI

Dal száll az éjben...

Dal száll az éjben, enyhe szellő szárnyán,
Csillagok fénye rezg a légen át,
Szívem egén is ott látom ragyogni
Két szép szemednek fényes csillagát...

A lány éji dal száll, száll csengve, bongva,
Mintha csak a te szép hangod hallanám,
Felem int rózsás arcod mosolygása,
Mint szerelmünknek boldog hajnalán...

Aranyszálakkal telik meg az éjjelet,
Abból szövöm a jövő mezejét:
Áll egy kis házíka, a mi kicsi fészükünk
S virág mosolyog felénk szerteszét...

Eresze alatt fecske madár dalol
S mi együtt ülünk édes kettesen,
Szóke fejcsékedést szívem fölé hajtod,
S így hallgatjuk a dalt veled kedvesem...

...Éj van, csendes éj, mélyen alszik minden,
A lány éji dal aig hallszik már,
Ábrándképet láttam, régen elfeledtél,
Pihen már a fecske, csak a bagoly jár...

Ij. REVERENCICS ISTVÁN

HIREK.

Elveszett egy leány.

Bukás — felfelé.

— Saját tudósítónktól. —

Évekkel ezelőtt elveszett egy leány. Bejött szolgálmi Alsólendvára s miután a betűvetés mesteriségét nem tanulta meg, nem levelezett a hozzátartozóival. Csak úgy izengedett haza a Kerka mellé, amikor egy-egy földinek a törvényen akadt dolga, ami azon a vidéken nem tartozik a nagy ritkaságok közé.

Később elmaradtak az izenetek. Egy öreg özvegy asszony vasárnap délutánonként kiült a ház elé és csendes sirással gondolt idegenben járó leányára, akit hiába keresett a városban. Eltűnt, elveszett. De falun, az erős munka közben gyorsabban hegdednek a sebek, mint az úri gúnya alatt. Az öreg asszony elleledkezett a hálatlan leányáról, akiről évek alatt csak azt a hírt kapta, hogy valahol gyermeke született s a gyermekket gondjaiba vette az állam.

Most azonban illatos levelet hozott a posta a Kerka mellé. Messziről jött, valahonnét Oroszországból. Azt írta a leány, hogy jó dolga van, úri módban él s miután ugvis Budapestre vezetí az útja, az anyjával szeretne találkozni. Az öreg asszony jöjjön a városba s várja a leányát.

Örömtől repesve jött a kopott anyóka s megjött az úri dáma is. Csillagott rajta az ékszer, suhogott a selyem s ki volt pirosítva, fehérítve az arca. A szeme szögletében összefutott a sok ránc s fáradt szemében ott áll a bűn nyoma.

A szegény öreg asszony büszke volt s elhitte azt a sok hazugságot, amit a leány beszélt, elhitte azt is, hogy nemcsak ő is úri módban élhet a leány mellett.

Én pedig látom már azt az elgyötört, rongyos alakot, akit néhány év múlva hazatoloncolnak a Kerka mellé, mert a büntényákon már nem lesz számára hely.

Ha ez a leány őszinte akart volna lenni, elmondta volna azt az ismert történetet, amely a leányokat a bűn útjára vezetí, később pedig ki-

viteli cikké teszi. Mert folyik a leánykereskedés széles e hazában. Ebben az árucikkben Magyarországánál csak Törökország többet.

A selyemruhába öltözött zalai leány most már visszakerült Budapestre, aztán visszakerült a falujába községi szegénynek. A gyermekét pedig neveli az állam, hét éves korán túl a község. És hányan megteszik ezt az utat, de hányan!

— Az alsólendvai járás kettéválasztása ügyében holnap, hétfőn délelőtt 10 órakor Alsólendván, a Casino helyiségében rendkívül fontos értekezlet lesz, melyen az alsólendvai járás, valamint a lentíi és zalalövői körjegyzőséghez tartozó községek megyebizottsági tagjai és az érdekelt községek előjáróságai vesznek részt. Ugyanis a törvényhatósági bizottság közgyűlése nemrég elvileg elfogadta az alsólendvai járás szétválasztására vonatkozó indítványt, s akként határozott, hogy egy Alsólendván tartandó értekezlet döntse el: Baksa avagy Belatine kapja-e meg az új járási székhelyt. A holnap értekezleten hozott határozat tehát felkerül a vármegyéhez, mely a szeptember 9-én tartandó meggyűlés elé fogja terjeszteni. A holnap értekezlet iránt természetesen az egész járásban nagy az érdeklődés.

— Orvosi hírek. Dr. Preuss Mór alsólendvai köröris szabadságáról mult héten visszakerkezett s működését újból megkezde.

Dr. Brünner József városi orvos megrendült egészségi állapotának helyreállítása végett hétfőn Grácba utazott, ahol egyik sanatoriumban vétele fel magát.

— Halálozás. Milhofer Ignác szül. Freysager Regina kedden éjjel 12 órakor 71 éves korában elhunyt Alsólendván. Temetése csütörtökön délután ment végbe nagy részvét mellett.

— Népgyűlés Zalaegerszegen. Vasárnap vármegyénk székhelyén, Zalaegerszegen népgyűlést rendeztek a szövözkeztet szilenzeki pártok. A pályaudvaron mintegy 500 foból álló tömeg élén dr. Keresztury József ügyvéd, 48-as pártelnök üdvözölte az érkezőket, kiknek nevében Egyri Béla orsz. képviselő válaszolt. A menet a főterre vonult, ahol közel ötezer ember szorongott. Gróf Batthyány Pal, a kerület képviselőjének rövid beszámolója után beszédeket mondtak: Egyri Béla, Bosnyák Géza, gróf Somssich Tihamér, Eitner Zsigmond, Sümegi Vilmos, Kun Béla és Maczky Emil orsz. képviselők. A választójogi liga nevében gróf Batthyány József, a szocialdemokrata párt részéről Králik Ferenc, az orsz. diákbizottság nevében dr. Vida Gyula mondtak beszédeket. A népgyűlés egyhangulag elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot és üdvözölő sürgönyöket küldött az ellenzék vezérférfiainak. A népgyűlést társasébed követte.

— Névmagyarosítás. Rein Gyula volt alsólendvai, jelenleg nagykanizsai lakós, családi nevét belügyminiszteri engedéllyel „Róna”-ra magyarosította.

— A hajléktalan leánypolgári iskola. Nem csekély szűnlénet keltett városunkban néhány héttel ezelőtt a kultuszminiszternek az a leirata, amelyben megtiltotta, hogy a helybeli polgári iskolai tanárok a privát polgári leánypolgári növendékeinek az állami polgári fiúiskola helyiségében tartsanak előadásokat. A miniszter bizonyára nem volt jól informálva a dolog állása felől és valószínűleg abban a téves hitben volt szigorú intézkedésének meghozásakor, hogy a leány növendékek a fiúkkal egyidőben hallgatják az előadásokat. — A polgári iskolai tanári kar és a szülők a miniszter leirata után megkeresték a helybeli izr. iskolaszéket az izr. elemi népiskola helyiségének átengedése végett s kérésüket az iskolaszék multheti ülésén készséggel teljesítette is, csupán azt kövte ki, hogy az iskola helyiségét csakis az előadások utáni órákra engedheti át. Így aztán az izr. iskolaszék gavallérsága folytán mégis csak kapott szállást a polg. leánypolgári, amelyet a kultuszminiszter egy teljesen érthetetlen rendeletével nem a legbarátságosabb hangon kitésekkelt a fiúiskola épületéből.

— Halalos fürdés. Dobriból írják lapunknak: Géczy János szentmargitfalvai lakós 13 éves fia az apja aratóival a mezőre ment dolgozni. Mikor a Murához értek, a fiu elmaradt az aratóktól és a Murába ment fürdőzni. Az ár a fiut elragadta és mire segélykiáltásaira az aratók odaértek, addigra a szerencsétlen gyermek a vízbe fullt. Holttestét még nem sikerült megtalálni.

— Országos vásár. F. hó 29-én, hétfőn országos kirakodó- és állatvásár lesz Alsólendván.

— Az alsólendvai járás kettéválasztása ellen. Mint lapunk zártkör értesítünk, az alsólendvai törvényhatósági bizottsági tagok körében mozgalom indult meg a járás kettéválasztása ellen. Hir szerint a holnap, rendkívül érdekesnek ígérkező értekezleten az alsólendvai megyebizottsági tagok mindnyájan az eddigi állapotok fentartása mellett foglalnak állást.

— Helyettes községi orvos. A beteg dr Brünner József községi orvos felgyógyulásága a községi orvosi teendőket dr. Preuss Mór helybeli köröris látja el.

— Alsólendva rendkívüli közgyűlése. Alsólendva nagyközség képviselőtestülete tegnap, szombaton délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Toma János városbíró elnöklésével. A gyűlés első tárgya a községi esküdti állásra újonnan megválasztott id. Oriás János hivatalos esküjének letétele volt. Az eskütétel után a bábák látogatási és fuvardíját állapította meg újból a közgyűlés, miután a legutóbbi megállapítást a vármegye nem hagyta jóvá. Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a Nagysáncan, a Fuss-féle szőlő átellenében egy falhatd épített.

— A munkásbiztosító tagjainak figyelmébe. A Nagykanizsai Munkásbiztosító Pénztár Igazgatósága az elmúlt héten plakátokon a következő felhívást intézte a pénztár tagjaihoz:

„A Nagykanizsai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár tagjai ezutott értesítjük, hogy mielőtt a pénztár orvosaihoz fordulnak gyógykezelés céljából, tagsági igazolványaikkal (a munkaadó igazolványával) előbb Oszeszly M. Victor lapszerkesztő, bizalmi férfinknél (Alsólendva, Városház-utca, Tivadar-féle ház, I. emelet) jelentkezzenek, mivel orvosaink a jövőben csakis a bizalmi férfi igazolványa ellenében fogják tagjainkat gyógykezelésben részesíteni.

Saját érdekükben áll a Pénztár tagjainak, hogy eme utasításunk pontosan kövessék, mivel orvosaink ezen rendelkezéstől csak is indokolt sürgős esetekben fognak eltérni.

Ilyen igazolványok kiállítására csakis Oszeszly M. Victor biz. férfinak van feljogosítva. Nagykanizsa, 1912. július havában.

A Kerületi Munkásbiztosító Pénztár Igazgatósága.”

— Huszárok átvonulása. Kedden reggel a zalaegerszegi 7-es honvédhuszárok 3 százada vonult át városunkon. A katonák Muraszederhelyre mentek, ahol igen érdekes előzőgyakorlatot tartottak.

— Sertéskevíteli tilalom. Az osztrák földmívelésügyi miniszter 29389. sz. minapi táviratával sertésvész fennállása miatt sertéseknek az alsólendvai és csaktornyai járásokból Ausztriába való bevitelét megtiltotta.

— Aratók sztrájkja Letenyén. Andrassy Sándor gróf letenyi uradalmában a mult hét elején kezdtek meg a szerződéses aratók az aratást, de mert a júniusi jégverés az uradalmi vetésben is nagy kárt tett, az aratást csak nagyobb munkabér ellenében kezdték meg és szerdákig rendben folytatták. Szerdán este a munkások a nagyvendégt udvarán pihentek, mikor közéjük elegedett Gyergyák (lila) Pál és Gyergyák György letenyei községi esküdt és Király István egyedüli lakós s az aratókat a munka abbahagyására beszélték rá. Az aratógazda rászólt Gyergyákra, hogy ne lázítsa a munkásokat, mire Gyergyák kést rántott és meg akarta a gazdát szurni, de idejében lefogták. A gazda a lázítókat fejjelentette a csendőrségen, amely letartóztatta őket. Az aratók tényleg abbahagyták a munkát és csak hatósági beavatkozásra álltak munkába.

— Mikor lesz a lendvai sorozás? Az elmúlt héten mi is közöltük azt a honvédelmi miniszteri rendeletet, mely arról szól, hogy az ideci magyarországi sorozások augusztus 12-étől okt. 5-éig tartandók. A részletes terminus megállapítása az egyes megyei hatóságokra van bízva. Zalamegyében is csinálják már a részletes sorozási programot. Ebből egyelőre csak annyit bizonyosat tudunk, hogy Alsólendván szeptember hó közepén kezdődik a sorozó bizottság működése, még pedig az erenyógyár földszinti helyiségében, mivel a honvédelmi miniszter megtiltotta, hogy a sorozásokat a jövőben vendéglőkben tartásák.

— A malmok szabályrendeleté. Zala vármegyének a malmokra vonatkozó szabályrendeletét a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Tanítónő-választás.** Csömödér községben a r. kath. elemi iskolánál rendszeresített II-ik tanerői állásra vasárnap délután ejtette meg a választást az iskolaszék. Megválasztották 16 pályázó közül Veg ele Emília nagykanizsai tanítónőt, aki az elmúlt tanévben Veszprémben nyert kitűnő oklevelet.

— **Bérmálás Muraközben.** Említettük már, hogy a Muraközben bérmálni fognak az idén. A csáktornyai járásban ma, 21-én kezdődik a bérmálás, melyet dr. Bauer Antal zágrábi érseki koadjutor végez. Ma és holnap Csáktornyan, 23-án Drávavásárhelyen, 24-én Miksvácon, 25-én Felsőmihályfán, 26-án Vizscentgyörgyön s 27-én és 28-án Strídváron lesz bérmálás.

— **Kegyetlen gyilkosság a kastélyban.** Balatonederics mellett Nedeczky Jenő földirtókos kastélyában esütőörökön éjszaka kegyetlen gyilkosság történt. Simon Károly 57 éves szakácsno az egyik szobaleánnyal bement az ederiesi korcsmába mulatni. Ejfel felé tértek vissza. Az uradalom egyik bérese, Pap István 55 éves ember, a ki kedvese volt a szakácsnőnek, feltékenységében, hogy Simonné nélküle ment mulatni, a kastély sötét folyosóján megleste a visszatérőket és éles késsel kilencszer beleszúrta Simon Károlynéba. Az asszony a tett színhelyén meghalt. A gyilkosságot észrevette egy Csenge János nevű mindenés. A mikor a gyilkos áldozatát otthagytta, a mindenés a halott zsebéből annak kilenc koronát kitévő készpénzt elrabolta. A gyilkost és a halotrablót a csendőrség elfogta és beszéltette az ügyesség fogházába.

— **Sertésvész az alsólendvai járásban.** Kerkabarabás, Lendvavásárhely, Csentevölgy és Hársligt alsólendvai járási községekben a sertésvész fellépett. A járási főszolgabírói hivatal a baj tovatérjedésének megállítására céljából szigorú rendeletet adott ki s a fertőzött községeket zár alá helyezte.

— **Hatnapos lakodalom a milliomas cigányoknál.** A Magyarországra vetődött és egész Európát bejáró milliomas cigányok, akiknek a hatóságok sehol sem adták meg a letelepedési engedélyt, mintegy három hét óta Zalaegerszegen tartózkodnak. A cigányság a múlt héten nagy lakodalmat tartott a régi híres Fehérkép-eszárdában, melyen hat nap és hat éjjel egyfolytában tartott a mulatás. Csoron János, a milliomas cigányok egy ifju sarja vette el a bőfivali illetőségű Maczula Vandát, akiért kétezer koronát fizetett aranyban a vőlegény apja. A lakodalmon, mely szencziója volt Zalaegerszegnek, száz meghívott vendég vett részt s a vendégség költségeit Csoron családja fizette. A vőlegény és hozzátartozói, az asszonyokat sem véve ki, feltűnően tisztán és jól beszélnek olaszul, románul, nyelvényben oroszul, törökül, egy kevéset tudnak magyarul és németül. Több millió koronára rugó vagyonukat, mely több takarékpénztárban van elhelyezve, igen finom rézműves munkák készítésével szerették. A férfiak ruhájának gombjait s a nők nyakláncát kis vagyont képviselnek. Két esztendőig éltek Firenzében, Milánóban, Konstantinápolyban, Odesszában, Kievbén, Besszarábiában, Romániában és egybeűtt. Mikor Magyarországra jöttek, első türük az volt, hogy Budapestben fognak letelepedni, de nem tudtak engedélyt kapni. Zalaegerszegen is le akartak telepedni, már megalkudtak egy házra és földekre, de mivel csak 4 hétre kaptak engedélyt a letelepedéshez, tovább kell utazniuk. Szorgalmas, rendszerető emberek s ami cigánynál ritkaság, szeretnek újságot olvasni. Legszivesebben olasz lapokat olvasnak, de a magyar újságok is érdeklik őket. Zalaegerszeg után Nagykanizsán szándékoznak szerencsét próbálni.

— **Tanítók kedvezménye egy balatonai fürdőben.** A balatonalmádi fürdőrezervénytársaság minapi közgyűlésén kimondta, hogy ez évtől kezdve kedvezményekben részesíti az ifjú tanítókat. A tanítók felmentenek a gyógy- és zene-díj fizetéséről s a lakásért hetenkint csak 10 koronát fizetnek.

— **Ingeny temetik az elhagyott gyermekeket.** A belügyminiszter átíratott arra kérte a hercegszék, hogy a püspöki kar az elhagyott és államilag gondozott gyermekek ingyenes eltemetéséről gondoskodik. A püspökök most, a püspöki kar határozata alapján felhívják megyék papságát, hogy az ilyen gyermekek temetésénél stóladíjat ne szedjenek.

— **Iskolaépítés a Muraközben.** — Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a múlt héten Strídvárra érkezett, mely községnek igen fontos és a muraközi hegyvidéken kulturális gócpontot képező állami iskolája eddigi roskatag helyiségéből teljesen új épületbe fog költözni. Az épület nyolc tantermet, egy igazgatói lakást, tanítói lakást, szolgálakást, szertárakat és slójdtermet foglal magában. A miniszter már el is rendelte a telekre vonatkozó adás-vételi szerződés megkötését. A tanfelügyelő Strídvárról Ráckányra ment, ugyancsak az állami iskola építkezése ügyében.

— **A Balatonnak Tihany és Szántód közti áthidalása érdekében.** — mint említettük — fölterjesztést intézték annak idején a Balatoni Szövetség a kereskedelmi miniszterhez. A miniszter a szövetség elnökségéhez intézett válaszában elismeri a felvetett eszme fontosságát és a helyi érdekeken túlmenő jelentőségét. Ép ezért kijelenti, hogy nem zárkózik el a kérdés tanulmányozása elől és intézkedik szándékzik, hogy az áthidalásnak és az ehhez csatlakozó közútszakaszok kiépítésének általános tervezetét és hozzávetőleges költségvetését elkészítsék és esetleg a hidépítésre vonatkozó helyszíni bejárást is megtartsák.

— **Féleves osztályozás.** A jövő 1912—13. iskolai évtől kezdődőleg az iparos- és kereskedő-tanonciskolákban a vallás- és közoktatásügyi miniszter a féleves osztályozást rendelte el.

— **Lótulajdonos gazdák figyelmébe.** — Alsólendva nagyközség előjárósága közhírré teszi, hogy a nagykanizsai 20-ik honvédelmi egység számos teherhuzó lovat szándékozik venni, hogy a folyó évi fegyvergyakorlatra szóló lövészségletet ezuton biztosítsa. A lóvásárlást az ezred közevitők kizárásával, közvetlenül a gazdaközönsséggel óhajja eszközölni. A lóvásár f. hó 28-án d. e. 8 órakor lesz Perlakon a községüzánál, katonai bizottság jelenlétében. Az alkalmasnak talált hámos lovak és máihás állatok vételárának 5% a, a felpénz fejében azonnal kifizetetik, a gazda azonban lovat egyelőre megtarthatja és csak f. évi aug. hó 4-én köteles azt ép állapotban Perlak községben a vételár hátralevő része fejében átadni; ha azonban előbb akarja valaki a lovakat átadni, előbb is átveszi azokat. Ha valamelyik ló időközben, az átadás előtt, hasznavehetetlenné válik, a felpénz visszaadandó. A lovak a gyakorlatok befejeztével részben vállalkozó lónak ismét kiadatnak, részben szabad vásár utján eladatnak.

— **Nyultulajdonosok.** Csordás György helybeli kanászunk volt öt darab szép házinyula. A tapsífüles jószágok nagyon megtetszettek Horváth Pál zenészfúruk, éjjel zsákba rakta a nyulakat és ellopta. Persze a turpisság csakhamar kiderült s a fiatal nyulbarátot feljelentették.

— **Vasuti jegyfüzetek.** Aki a szomszédos vasuti forgalmat naponként igénybe veszi, az igen jól teszi, ha a máv. által kiadott kedvezményes áru arcképes havi jegyfüzeteket veszi igénybe, amelynél tetemes megtakarítást élvezhet. Ily jegyfüzetek ügyében forduljanak az illetők a helybeli állomásfőnökhöz.

— **A vándoripartörvény módosítása.** A kereskedelemügyi miniszter terve vette az érvényben levő vándoripartörvénynek módosítását. Erre vonatkozólag a módosítási tervezetet már el is készítette, a melyet az alispánok utján megküldött a járási főszolgabíróknak, hogy észrevételeiket a módosításról megtegyék.

— **Aratás utáni nincs végrehajtás.** A zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz érkekes rendelet érkezett. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a mezőgazdasági munkával foglalkozó adózók hátralékos adója iránt indított végrehajtási eljárás az aratás utáni szüneteljen. A gazdaközönsség éppen ebben az időben szenved a legnagyobb pénzügyi nehézségekben és most vannak legtöbb kiadásai. Jogos és méltányos tehát, ha a főlöleges zaklatástól megkímélik őket. A városok lakosaira ez az intézkedés nem vonatkozik.

— **Három gyermek halála a Drávában.** Vasárnap délután tíz bélavári fiú — akik közül a legidősebb 18 éves, a legfiatalabb 6 éves volt — Bélavár határában a Drávan csónakozott. Alig szabadult el a parttól a csónak hat-hét méternyire, hirtelen örvénybe jutottak. A könnyű vízi jármű fölborult és a rajta ülők mind a vízbe buktak. Hét hunak sikerült partra uszni, de a 16 éves Gelencsér István, a 13 éves Varga István és a 7 éves Varga József a hullámokban lelték halálfüzetüket. Holttestüket még nem tudták megtalálni.

— **Hibás veret a kétkoronásokon.** Az új kétkoronások között több hibás verésű akad. Ezeknek az a bajuk, hogy a peremjén alkalmaszról fölírás: „Bizalmam az ősi erényben”, hatalmas sajtóhiba segítségével „Bizalma ősi erényben”-né alakult át. Hogy ebből a hibás verésű ezüstpénzből mennyi készült, azt ma még nem lehet megállapítani, mert a pénzverő intézet hihetőleg nem vette észre a hibát, aminthogy a kétkoronások forgalomba hozó bankok sem jöttek rá. Arról, hogy ezek a rossz fölíratos pénzdarabok hamisak volnának, aligha lehet szó, mert hiszen ez a pénz olyan friss keletű, hogy hamisításukra még a legfigyelmesebb legveszedelmesebb pénzhamisító sem vállalkozhatott. — Miután azonban később a „Bizalma ősi erényben” fölírás esetleg kételyekre adhat alkalmat, igen üdvös lesz ezeket a forgalomból kivonni. Ez persze nem fog valami könnyen menni és pedig már azért is, mert kevés olyan ember akad, aki a peremeken alkalmazott és nehezen olvasható fölírásokat böngészegeti.

— **Ország-Világ.** Képes heti lap. Harmincharmadik évfolyam. Szerkesztik Váradai Antal és Falk Zsigmond dr. A most megjelent számban tizenegy érdekes képet találunk a Nyomorek Gyermekek Otthonáról, kettőt a párisi Rousseausíremlékről, egyet a washingtoni Kolumbusz-szoborról, s egyet az 1870-iki szavójai harcoknak Chambéry városában most leleplezett emlékről. Csillag dr. elemnyelvisrával kapcsolatosan négy kép borneói érdekességeket hoz elénk. Egy sereg egyéb természetű illusztráció egészíti meg a szám illusztratív tartalmát. A lap irodalmi részében regényeket, elbeszéléseket, kritikai cikket avagy költeményeket írta: Bánvász László, Becsky Budai Erzsébet, Csillag Gyula dr., Esty Jánosné, Falk Zsigmond dr., Solyósi Elek, Váradai Antal, stb. Tartalmán, kitűnően szerkesztett rovatok ezefelül: Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene, Sport stb. — Mutatványzámot ingyen küld a kiadóhivatal (Bpest. V. ker., Hold uca 7), a lap ára félre 8 kor.

— **Sertésvész.** Zalaegerszeg polgármestere értesítette az alsólendvai főszolgabírói hivatalt, hogy a Zalaegerszegen kiűtött sertésvész miatt a betivásárokat betiltotta.

Befőzéshez

ajánlok

zsinetet (spárgát)

és pergamentpapírt

legolcsóbb árban.

Balkányi Ernő

könyv- és papirkereskedése
Alsólendva és Muraszombat.

Közgazdaság.

Mire kell ügyelnünk állatok vételénél?

A gazdának nagyon sok ügyes-bajos dolga éppen az állatok vásárlásából származik. Ez onnet van, hogy a gazda az állatok vételékor figyelembe veendő hármas szempontra nem ügyel kellőképen. A legtöbbben nem tudják, 1. mely törvényes határozatok érvényesek az állatokkal való kereskedelemben; 2. sokan nem vizsgálják meg annak rendje és módja szerint a vásárolt állatot; 3. hiba még az is, hogy a vétel után az állatot nem figyelik meg gondosan s az újonnan vásárolt állatok munkában való alkalmazásában a gazda nem elég óvatos.

A gazdának tudnia kell, hogy egyes állati betegségek esetén joga van ahhoz, hogy meghatározott időn belül a vett állatot (már t. i. ha a szakértő a betegséget az állaton megállapította) az eladónak visszaadhassa s az érte fizetett pénzösszeget visszakövetelheti. Akad néhány olyan betegség is, melyek fennforgása esetén még azt sem kell bizonyítani, hogy a betegség már a vétel idejében meg volt az állatban, hanem elég már magában az is, ha a szakértő egyszerűen az állatot, a mindjárt felsorolandó betegségek valamelyikét megállapítja. Csupán a betegség megállapításának okán (szóval a betegség keletkezési

idejét még csak bizonyítani sem kell) az eladó köteles állapotát visszavenni, ha a lovon 15 napon belül takonykört vagy fulladozást, 30 napon belül butacsirát, csökönyösséget, fekete hályogot vagy havi vakságot állapított meg a szakértő. A szarvasmarhát gümökör miatt 30 napon belül az eladó visszavenni köteles. Juhokért himlő és rühösség miatt 8 napon belül, tüdőférgesség és metélykór miatt 30 napon belül a vevő a pénzt és eladótól visszakövetelheti. Borsókás sertést az eladó 8 napon belül köteles visszavenni.

Egyéb hibák is fordulnak ugyan elő, de ezekre nézve már nemcsak azt kell bizonyítani, hogy ezek a betegségek az állatot megvannak, hanem azt is, hogy a betegség már a vétel idejében meg volt az állatban.

Öreg hiba azután az, hogy a gazda az állatok vásárlásakor, a vétel előtt nem vizsgálja meg főviról-hegyire az állatot, vagy legalább is olyan megbízható barátjaival, akik állatokhoz értenek.

Mindig a hasznosítás szempontjából kell megvizsgálunk az állatot. A tejelő tehénen pl. nem azt nézzük, hogy milyen erős oszlopos lábai vannak, vagy mennyire fejlett a far izma, hanem igenis azt, hogy elég nagy-e, mirigyves tapintatú-e a tőgye, sőt ki is fejjük vagy kifejtjük a tejet a tőgyből (kivált ha meg van az alkalomunk hozzá) ott hevenyében a vásáron. Tapasztalatot szerzhettünk eképpen arról is, hogy a tehén nyugodtan türi-e a fejést stb. Ha kocsiot veszünk, be kell fogunk a lovat a kocsiába és meghajtatjuk; a háts lovon lovagolunk stb. s eközben megfigyeljük az állatok tulajdonságait.

Szemügyre kell vennünk a fontos egészségi jeleket is. A ló szeme és lába ép legyen. A paták szép formájuk legyenek, az inak ne legyenek duzzadtak. Csontkinövések se éktelenítsék az állatot. A ló szeme bogara világosságon szűküljön, sötét helyen táguljon. Ne köhögjön a ló, orrából ne legyen kifolyás. Meghajítás után a lélegzetvétele ne legyen fujtatószerű.

A vevőnek jól felfogott érdeke volna, ha a megvásárlandó állatot a vétel előtt állatorvossal megvizsgáltatná, ilyen módon önönmagát sok kellemetlenségtől, pereskedéstől megkímélhetné.

Végül még fontolóra veendő a tanács, hogy miként bánjunk az újonnan vásárolt állattal. Ha módunkban áll, az ilyen állatot többi állatainktól különítsük el, hátha valamely betegség bántja s ez netán az otthon levő állatainkra átragad. Ne itassuk a közös vederből vagy a közös vályuból, ne használjunk közös tisztító eszközöket. Az újonnan vásárolt állatot a munkában is jól meg kell figyelni: nem izzad-e könnyen, köhög-e stb.; a szeme nem válik-e gyuladássá, azután, hogy használható-e, jól indít-e stb. Nincsen-e rossz szokása, karorágás, szitálás stb. Ha tehénről van szó, jól leadja-e a tejet stb. Ha az állaton netán betegség ütne ki, kötelesek vagyunk azonnal állatorvost hívatni és az állatot orvosoltatni. Ha e részben ugyanis mulasztás terhel bennünket, ez a körülmény per esetén a mi rovásunkra esik latba. Kötelesek vagyunk továbbá az állat betegségéről az eladót is nyomban értesíteni. Ha a megvett állat 24 órán belül elhull, akkor az állatért fizetett pénzösszeget az eladó a vevőnek visszaadni köteles.

Főtéren, dr. Király-féle ház

emeletén egy 3—4 szobából és mellékhelyiségekből álló **utcai lakás** augusztus hó 1-ére kiadó.

Ugyanott egy üzleti rollós **ajtó** és egy rollós **kirakat** jutányosan eladó.

„MILY ESETEKBE VAN VÁLÓPERNEK HELYE?”

Népies jogi útmutató a jogászok és a nagyközönség számára.

Tartalmazza az összes váloókokat igen érthető népies nyelven, a címlapján rendkívül érdekes, a válni készülő házastelek bőséges haragját ábrázoló képpel.

írta **Dr. Gerő Ernő** bpesti ügyvéd.

ÁRA 1 KORONA.

A mű megrendelhető lapunk kiadóhivatala utján.

Dr. TERSÁNCZKY GYULA:

„KEBELHULLÁMOK”

című verseskötönyve MEGJELENT!

A 122 verset tartalmazó könyv ára fűzve 3 korona.

A tiszta jövedelem 20%-a az alsólendvai kath. és izr. neögytelek s a polgári iskolai ifj. segélyző-egyesület javára lesz fordítva.

A mű megrendelhető a szerzőnél Alsólendván és lapunk kiadóhivatalában.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel

Köhögés rekedtség, hurrut, elayálkásodás és gőrcsős köhögés ellen legbiztosabban használható.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván **Fuss F. Nándor** gyógyszerüzében. 50—28

EPPINGER SAMU

gőzmalomtulajdonos Alsólendván

Értesitem a t. gazdákat és földbirtokos urakat, hogy saját házamnál

az összes gabonaneműeket

bármilyen mennyiségben, mindenkor a legmagasabb árért vásárolom.

52—45 EPPINGER SAMU.

Alsólendván, a Főuton,

Balkányi Ernő házában,

egy szép tágas

üzlethelyiség

KIADÓ.

658/1912. vérg. szám.

Arverési hirdetmény.

Nagysurányi Takarékpénztár végrehajtató javára a bpesti ker. kir. törvényszék 1912. évi 21437/p. számú kielégítési végrehajtást és az alsólendvai kir. járásbíróóság 1912. V. 107.8. sz. kiküldetést rendelő végzése alapján 7300 kor. követeítés és járuléki kielégítésére Kerkaszent-mihályfa községben

1912. évi július hó 23-án d. u. 4 órakor

egy pirostarka tehén, egy üsző-borjú, egy sárga és egy fehér kanca-ló, szekér, eke talpigával, borona és egyéb ingóságok 1210 korona becsértékben bírói árverés utján fognak eladatni a következő általános árverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsértéke meg nem ígértetnék, az a kikiáltási áron alul is a legtöbbet ígéro által megvettnek jelentetik ki még akkor is, ha más árverelő által ígert nem tétetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtöbbet ígéro a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netaláni föbblethez igénye nincs, ellenben a netaláni kisebb összeget pótolni köteles s az árverés további folyamán részt nem vehet.

Alsólendván, 1912. július 6.

Havel, kir. bir. vhajtó.

Neveltséges órát pénzért venni, veszek **cigaretta-hüvelyt**, még pedig olyant, amelyhez egy ingyen utalvány van csatolva és ha ilyen 60 darabom van, kapok egy finom remontoár acél-órát és azon kiszámítom, hogy a kellemes a hasznossal mennyi idő alatt **Hol?** Balkányi Ernő papír-üzletében Alsólendván.

Szenzációs találmány!

Az emberi kéz mint sérvkötő!

Kérjen ingyen prospektust.

Zárt borítékban portómentesen küldi

POLLITZER SÉRV-AMBULATORIUMA

speciális orvosi rendelő-intézet Bpest, VII., Rákóczi-ut 10. szám (Félemelet.)

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szörmefestő, vegytisztító és gőzmosógár

BUDAPEST, VII. KER., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőlet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — **a csomagolás és postaköltség mellözésével** — közvetlenül felkereshesse. **Alsólendván**

SCHRANTZ ELEK divatáru- és varrógépkereskedő

vette át a képviselőlet és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszitó és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szörmék stb. **vegytisztítását és festését.**

UGYSZINTÉN AGYTOLLAK TISZTÍTÁSÁT ÉS FEHÉRNEMŰEK MOSÁSÁT IS!

A n. érd. közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árai-ról, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőlet és számos megbízást kér a

15—6

KOVALD PÉTER és FIA cég.

4074 1912. tkvi szám.

Hirdetmény.

Lendvahosszúfalú községre nézve az 1892: XXIX. tc. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvekbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztvén, ez azzal a felszólítással tétetik közzé, hogy:

1. mindazok, akik az 1886: XXIX. tc. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. tc. 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. tc. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. tc. 7. §-a és 1891: XVI. tc. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886: XXIX. tc. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteiket hat hónap alatt, vagyis **1913. január hó 20. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. mindazok, akik az 1886: XXIX. tc. 16. és 18. §-ainak értelmében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. tc. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1913. évi január hó 20. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vételné nem fog;

3. mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folytán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. tc. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1913. január hó 20. napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a kiküldöttnek eredeti okiratot adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Alsólendva, 1912. június hó 30.

Császár s. k.
kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Róság

kir. telekkönyvvezető.

3-2

KÓSA MÓRIC

szakvizsgázott cipésmester NEMESNÉP.

Értesítés.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy a f. év elején Budapesten rendezett szakipartanfolyam **ANATOMIA, cipészipari technológia** és **szakrajzolásból** jó eredménnyel vizsgát tettem. Vállalkozom tehát hibás és mindenféle korcslábakra való megfelelő lábbelik készítésére.

Egyben pedig felhívom t. szakiparos társaim figyelmét arra, hogy e szakmába vagó munkák készítésére őket jutányosan kiképezem.

Becsés pártfogásért eszedezve maradtam

hazafias üdvözléssel **KÓSA MÓRIC.**

FAJTISZTA, ARANYSÁRGA

orpington tyukok és termékei

tenyésztési célra nálam kaphatók pénzért és közönségekért cserébe. Eladok továbbá tenyésztési célra **fajtisza PRÉM- és HUSNYULAKAT.**

Dr. Tersánczky Gyula, Alsólendva

Vasuti-utca, dr. Nábráczky-féle ház.

NICK CARTER világhírű detektív történetei

egész új sorozatban **MEGJELENTEK.** Érdekfeszítő olvasmányok! Minden füzet egy befejezett történet. Ára füzetenkint **24 fillér.** Kapható **Balkányi Ernő** könyvkereskedésében Alsólendván.

Kerti mulatságokhoz =

a legolcsóbb árban és gyors postai szállításra ajánlok:

LAMPIONOKAT

mindenféle nagyságban.

Konfettit

sokféle színben.

Papirszalvétát

százankint már 1:20 K-tól.

Világposta képeslapot

a legszebb választékban.

Papirasztalfutót

gyönyörű mintákban.

Balkányi Ernő, Alsólendva

könyv-, papir- és tanszerkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet.